

Besluit

Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het toerisme en het recreatiemanagement (professioneel gerichte bachelor) van de Katholieke Hogeschool Vives Noord

datum	Samenvattende bevindingen en overwegingen
24 maart 2016	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
onderwerp	visitatierapport.
Accreditatiebesluit	
(004263)	<i>Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau</i>
bijlagen	De commissie beoordeelt het beoogd eindniveau van de opleiding Toerisme en
4	recreatiemanagement als 'voldoende'.

De opleiding Toerisme en recreatie management van de Katholieke Hogeschool Vives Noord is een professionele bacheloropleiding van 180 studiepunten, die in drie schijven van 60 studiepunten aan de studenten aangeboden wordt. De opleiding biedt een sterk praktijkgericht programma aan waar de theorie ten dienste staat van de praktijk. Er wordt nauw samengewerkt met bedrijven uit de regio en de opleiding focust sterk op uitgaand toerisme en het vliegend toerisme in het bijzonder. De inhoudelijke keuzes van de opleiding maken duidelijk dat toerisme sterker op de voorgrond treedt dan recreatie.

De doelstellingen die de opleiding vooropstelt overlappen sterk met de doelstellingen op Vlaams niveau, zij het dat onderzoeksvaardigheden en management iets minder sterk belicht worden. De studenten worden getraind in vijf specifieke rollen: werken met informatie, communiceren, kwaliteit bewaken, management ondersteunen en samenwerken/organiseren/coördineren.

In het academiejaar 2013–2014 telde de opleiding 172 ingeschreven studenten, waarvan 127 voltijds en 45 niet-voltijds.

Concluderend stelt de commissie vast dat de opleiding Toerisme en recreatiemanagement voldoet aan de basisvereisten voor de eerste kwaliteitswaarborg. De abstracte vertaal oefening van DLR naar OLR is goed uitgevoerd, maar er rest de opleiding nog werk om de leerresultaten scherp te formuleren. Wat inhoudelijke oriëntering betreft ziet de commissie nog ruimte voor verbetering wat management en onderzoek betreft. De opleiding Toerisme en recreatiemanagement van de Katholieke Hogeschool Vives Noord is een zelfbewuste, praktijkgerichte opleiding die ontwikkelingen op internationaal vlak volgt. Het zwaartepunt van de opleiding wordt gelegd bij de regionale ontwikkelingen, wat versterkt wordt door de verwevenheid met het lokale beroepenveld.

Pagina 2 van 9 De commissie ziet groeimogelijkheden op internationaal vlak en stelt dat de ambitie van de opleiding verhoogd kan worden door benchmarken met buitenlandse opleidingen.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces van de opleiding Toerisme en recreatiemanagement als 'voldoende'.

Het opleidingsprogramma bestaat in het eerste jaar uit een gemeenschappelijk traject, maar biedt studenten later de mogelijkheid om zich te specialiseren in Touroperator (TOP), Reisbureau (RBU) en Toeristische diensten en evenementen (TDE). Deze specialisaties richten zich sterk op de toerismesector van vandaag en te weinig op de toerismesector van morgen. De opbouw van de drie trajecten loopt gelijkaardig en steunt op vier cruciale pijlers: talen en communicatie, ICT, economische en juridische vorming en tot slot de beroepsgerichte vakken. De opleiding hecht veel belang aan Talen en communicatie wegens het grote belang van meertaligheid en algemene taalvaardigheid in de toeristische sector. De opleiding kiest met de beroepsgerichte vakken voor praktijkgerichte theorie, simulaties en échte praktijkervaring om de studenten vertrouwd te maken met de sector. De stages zijn hier een belangrijk onderdeel van. De studenten volgen in het tweede jaar een korte stage van vier weken en in het derde jaar een lange stage van vijftien weken. De stagedatabank is omvangrijk en studenten kunnen rekenen op een degelijke ondersteuning doorheen het hele traject.

Een internationale ervaring is belangrijk voor de opleiding en de docenten creëren zowel in Vlaanderen als daarbuiten opportuniteiten voor hun studenten. Er zijn excursies en uitwisselingen met de Luikse partner, maar ook een buitenlandse stage of een Erasmusuitwisseling behoren tot de mogelijkheden. De opvolging van studenten in het buitenland verloopt via intensief persoonlijk contact en studenten kunnen vlot terecht bij de begeleiders indien er problemen zijn.

De studenten komen in de Katholieke Hogeschool Vives Noord terecht in een modern uitgeruste campus en een goede leeromgeving. Het leermateriaal is helder opgebouwd en de docenten werken met verschillende werkvormen: zowel traditionele lessen als seminars en case-onderwijs. Het docententeam is enthousiast en betrokken en de studenten kunnen rekenen op een uitgebreid netwerk van studie- en trajectbegeleiders en andere ondersteuners om een optimale kwaliteit van het onderwijs te verzorgen.

Concluderend stelt de commissie dat de beoogde leerresultaten helder vertaald zijn in een programma dat de studenten een brede basis biedt en veel ruimte laat voor kennismaking met de praktijk. De gemaakte keuze voor drie specialisaties gebaseerd op grote deelsectoren kan rekenen op veel kritiek van werkveld, alumni, docenten en de commissie en biedt een uitdaging voor de opleiding. De opleiding leidt op tot de toerismesector van vandaag, maar is te weinig georiënteerd op de toerismesector van morgen. Het onderwijsproces wordt gedragen door een gemotiveerd team dat zich zeer toegankelijk opstelt naar zowel studenten als werkveld en bestaat uit docenten die zich blijvend bijscholen in het toerisme. De begeleiding en omkadering van studenten is volgens de commissie goed uitgewerkt, maar de sterke sturing in de stagekeuze en de beperkingen die de specialisaties met zich meebrengen mogen de zelfstandige ontwikkeling van de studenten niet hinderen. De commissie vraagt de opleiding om hier rekening mee te houden en de studenten meer keuzevrijheid te geven. De opleiding erkent dat het concept van het afstudeerwerk onder druk komt te staan en dat gelijkaardige opleidingen uit het

Pagina 3 van 9 studiegebied het afstudeerwerk reeds afgeschaft hebben, aangezien er geen decretale vereiste is. De opleidingsverantwoordelijken hebben er expliciet voor gekozen om hieraan vast te houden. Tot slot wil de commissie haar bezorgdheid uiten omtrent het tempo waarmee de verbeteracties van de vorige visitatie doorgevoerd worden. De laatste jaren heeft de opleiding versneld de werkpunten aangepakt, maar de commissie betreurt het dat aanbevelingen van acht jaar geleden nog steeds niet opgevolgd zijn. De commissie erkent weliswaar de enorme inspanningen die op korte termijn geleverd zijn. De opleiding Toerisme en recreatiemanagement is volgens de commissie dan ook een degelijke opleiding die voldoet aan de eisen voor basiskwaliteit.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau van de opleiding Toerisme en recreatiemanagement als 'voldoende'.

De examens worden georganiseerd op het einde van elk semester. De studenten worden op de hoogte gehouden van wat ze kunnen verwachten via de ECTS-fiches, uitleg aan het begin van de lessenreeks en op het eind. De docenten organiseren in een aantal gevallen proefexamens of voorbeeldexamens om studenten een beter beeld te geven van wat verwacht kan worden. De evaluatie gebeurt met een gevarieerd arsenaal aan instrumenten: schriftelijke examens, mondelinge examens, papers, portfolio en presentaties zijn maar een voorbeeld. De opleiding werkt ook steeds vaker met peer assessment, waarbij een beoordeling door de medestudenten ook meespeelt in de eindbeoordeling. De studenten ervaren de beoordeling en toetsing als transparant. Ze zijn goed op de hoogte van wat verwacht wordt van hen, ervaren de scores als eerlijk en kunnen bij klachten vlot terecht bij de ombudspersoon, die hun dossier dan verder behandelt.

Het sluitstuk van de opleiding is het afstudeerwerk, een geïntegreerde proef waarmee de studenten aantonen dat ze alle competenties die ze geleerd hebben tijdens de opleiding ook weldegelijk beheersen. Studenten kunnen kiezen tussen een technische studie, profielstudie of productontwikkeling. De eindwerken zijn echter van wisselende kwaliteit, vertonen weinig originaliteit en creativiteit en zijn sterk beschrijvend.

Eens de studenten afgestudeerd zijn kiest ongeveer 25% van de studenten voor een vervolgopleiding. Een meerderheid daarvan volgt de master-opleiding Toerisme, maar ook nieuwe professionele bacheloropleidingen worden door de studenten gekozen. De studenten uit de Katholieke Hogeschool Vives Noord die ervoor kiezen in de arbeidsmarkt te stappen komen hoofdzakelijk bij touroperators, reisbureaus, hotels en luchtvaartbedrijven terecht. De bank- en verzekeringssector neemt ook vlot studenten uit de opleiding aan.

De uitrol van het evaluatiebeleid blijft één van de voornaamste werkpunten voor de opleidingsverantwoordelijken, maar de commissie stelt met tevredenheid vast dat de opleiding hier snel vordering in maakt. De commissie ziet heil in het opdrijven van het overleg tussen de docenten omtrent de gehanteerde evaluatievormen. Het gerealiseerd eindniveau is volgens de commissie voldoende en wordt gegarandeerd door de goed georganiseerde stage en de nauwkeurige opvolging van elke student op de stageplek. De vertegenwoordigers van het werkveld geven aan dat studenten uit de Katholieke Hogeschool Vives Noord een brede basis hebben, gedisciplineerd zijn en snel bijleren, zowel op stage als nadien als werknemers. De betrokkenheid van het werkveld bij de opleiding is bijzonder groot en bepaalt volgens de commissie de focus van de opleidingsverantwoordelijken op de deelsectoren outgoing en flying toerisme. Dit kan er toe

Pagina 4 van 9 leiden dat andere deelsectoren die regionaal sterk aanwezig zijn overschaduwd dreigen te worden. De grootste uitdaging voor de opleiding ligt volgens de commissie in een herwerking van het concept rond de afstudeerwerken. De huidige productontwikkelingen vertonen weinig originaliteit of creativiteit en getuigen volgens de commissie van een beschrijvend karakter. De opsplitsing van het eindwerk in diverse subcategorieën is volgens de commissie artificieel en biedt geen directe meerwaarde voor de kwaliteit ervan. De commissie vraagt de opleiding om bewuste keuzes te maken en meer focus te stoppen in het concept van dit afstudeerwerk.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in het toerisme en het recreatiemanagement (professioneel gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als 'voldoende'.

Aanbevelingen commissie

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie in het bijzonder:

- Laat de studenten actiever deelnemen aan het praktijkgericht onderzoek dat de opleiding organiseert en geef analyse een prominenter plaats;
- Herzien de drie specialisaties Reisbureau, Touroperator en Toeristische diensten en evenementen;
- Herzien het concept van de afstudeerwerken grondig.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het toerisme en het recreatiemanagement (professioneel gerichte bachelor) van de Katholieke Hogeschool Vives Noord.

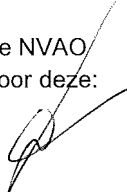
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor in het toerisme en het recreatiemanagement (professioneel gerichte bachelor) georganiseerd door de Katholieke Hogeschool Vives Noord. De opleiding wordt aangeboden te Brugge. De kwaliteit van de opleiding is voldoende.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2016 tot en met 30 september 2024.

Den Haag, 24 maart 2016

De NVAO
Voor deze:

Marc Luwel
(bestuurder)

---

¹ Het ontwerp accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. De instelling heeft op 23 februari 2016 bij e-mail laten weten geen opmerkingen te hebben.

Pagina 6 van 9 **Bijlage 1: Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	
Oordeel	
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsproces	Voldoende
3. Gerealiseerd eindniveau	Voldoende
Eindoordeel opleiding	Voldoende

Naam instelling	Katholieke Hogeschool Vives Noord
Adres instelling	De heer Joris Hindryckx, algemeen directeur Xaverianenstraat 10 B-8200 Brugge België
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie KU Leuven
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in het toerisme en het recreatiemanagement
Niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	geen
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	—
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Brugge
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2017
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden ²	Elk academiejaar
(Delen van) studiegebied(en)	Handelswetenschappen en Bedrijfskunde
ISCED benaming van het studiegebied	04 Business, administration and Law 041 Business and administration

---

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. Vanuit een bewustzijn van de complexiteit van de snel evoluerende toeristisch-recreatieve sector, volgt de PBA in het toerisme en het recreatiemanagement actuele gebeurtenissen, ontwikkelingen en maatschappelijke trends op de voet.
2. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement verzamelt in een beroepscontext op efficiënte wijze relevante gegevens en verwerkt deze tot bruikbare en toegankelijke informatie voor alle rechthebbenden, gebruik makend van de middelen die in de toeristisch-recreatieve sector gangbaar zijn, met inbegrip van ICT en multimedia.
3. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement beheerst de voornaamste communicatievormen en -technieken en gebruikt deze doel- en doelgroepgericht, zowel mondeling als schriftelijk, in het Nederlands en in minstens 2 vreemde talen.
4. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement draagt vanuit een klantgerichte en dienstverlenende ingesteldheid bij aan de professionaliteit van de organisatie.
5. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement werkt teamgericht in een internationale, interculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving.
6. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement toont zin voor initiatief en heeft een probleemoplossende ingesteldheid.
7. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement bouwt voortdurend aan zijn netwerk in de toeristisch-recreatieve sector, binnen en buiten de eigen organisatie.
8. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement ontwikkelt inzicht in de visie en managementstrategie van de organisatie en werkt mee aan de implementatie ervan.
9. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement ontwikkelt of vernieuwt met een kritische ingesteldheid toeristisch-recreatieve marktconforme producten.
10. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement heeft een gedegen productkennis en biedt toeristisch-recreatieve producten aan, rekening houdend met de individuele wensen en behoeften van de klant en gebruik makend van de gepaste verkooptechnieken.
11. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement bewaakt voortdurend de kwaliteit van zijn eigen werkuitvoering. Hij reflecteert hierover kritisch en stuurt zo nodig bij.
12. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement werkt methodisch, betrouwbaar en zelfstandig en handelt op basis van beroepsspecifieke inzichten, onderzoeksuitkomsten, ervaringen en bestaande oplossingen.
13. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement reflecteert kritisch over het eigen professioneel handelen in relatie tot ethische en maatschappelijke vragen en duurzaamheidsaspecten.

Voorzitter:

- Geert Declerck, Directeur Visit Flanders in Frankrijk.

Leden:

- Em. prof. Jaap Lengkeek (domeindeskundige), ere-rector NHTV;
- Ivan D'haese (onderwijskundige), Senior staff officer education development, Hogeschool Gent;
- Sofie Tavernier (student-lid), recent afgestudeerd aan Hogeschool PXL.

De commissie werd ondersteund door Joeri Deryckere, secretaris.

